

Gesond werke an'e toekomst

SAM, GEMEENTEBELANGEN, FNP

2022
2026

ÔNZE AMBISYS
FOAR DE GEMEENTE
WÂDHOEKE

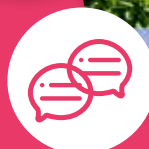
Fijn woane
Duersaamhyd
Metdoën
Un mooi lânskap
En de gemeente as
ondersteuner

Ônze ambisys
foar de gemeente
Wâdhoeke

*Hanna
van der Werff*
(SAM)

*Bert
Vollenma* (FNP)

*Donnie
Kamstra* (GB)

Foarwoard

Fijn woane. Duersaamhyd. Metdoën. Un mooi lânskap. En de gemeente as ondersteuner. Disse fijf onderwerpen komme in ônze dry partijprogramma's steeds wear werom. Se hewwe ôns inspireard bij de fôrming fan de tweede Wâdhoeke-koälisy fan SAM, Gemeentebelangen (GB) en FNP.

Wat wille we de kommende fier jaar bereike? We kike foaral hoe't we as gemeente de groate tema's, dy weareldwiid speule, wear lokaal make kinne. We make ut ferskil met:

- ➔ Mear woaningbou, sudat fijn woane toegankelik is foar elkeneen.
- ➔ Duersaamhyd, ôfwel toekomstbestendug weze. Dit komt in feul tema's werom; dink an enerzjy, gesondhyd, welwezen en werk.
- ➔ Idereen doët met. En je magge weze dy't je binne. Punt.
- ➔ Lânskap, natuer en lânbou fersterke mekaar.
- ➔ De gemeente is ondersteunend. Regels binne dienend, nyt leidend.
We dinke in mogelijkheden: "Ja, dat kin, mits we dat en dat regele."

Ônze gemeente kin feul bewoanersinisjativen. Wâdhoeke is der om disse inisjativen te ondersteunen en weegt dêrbij de belangen fan âlle inwoaners. Wannear de gemeenskap dudeluk seit: 'Dit is wat we wille', dan kike we hóé't we dit doën kinne. Tegare met betrokken inwoaners en kôllega's kinne we un soad foar mekaar krije. Dat is un stevuge stap foarút.

Met un soad wille en entoesiasme hewwe we dit akkoard opsteld. We binne der groats op. Feul dank gaat út naar infôrmateur Peter van der Voort en fôrmateur Henni van Asten. En - nyt te fergeeten - naar alle amtenaren dy't hun ok op Goeie Frijdâg en Koaningsdâg hierfoar insetten hewwe.

Dank jim wel!

Algemeen

Ônze jonge fuzygemeente staat an de foaravend fan un nije raadsperiode met un nije koalisy fan SAM, Gemeentebelangen en FNP. Disse koalisy omfat 20 fan de 29 raadssetels. Alle dry de partijen hewwe bij de ferkiezingen un setel winst haald. Se hewwe de ambisy útsproken om met mekaar an'e slâg te gaan.

In de ôflopen fier jaar is hard werkt an ut harmoanisearen fan ut beleid, ut aktualisearen fan behearplannen en ut op òrde bringen en houwen fan de bedriifsfoëring. De laatste twee jaar gebeurde dit fanwege koarona onder bisondere omstânugheden. De pandemy raakte ônze inwoaners, ônze ondernimmers en natuerluk ok ut kòlleezje en de gemeenteraad.

De útdagingen wêr't we foar staan, suas leefbaarhyd, duersaamhyd en toegankelukhyd, binne nyt feranderd. De weareld ferandert wel, en dat kin soms hard gaan. Su hadden we nyt foarsien kinnen dat der un oarlòg in Europa útbreke sú, dy't op allerlei manieren deurwerkt in ônze gemeente.

In dit koalisyakkoord sketse wij op hoofdlijnen wêr't we an werke wille. Onder de tema's Gesond leve, Leve & Werke en Werke an'e toekomst beskribe we ônze opgaven en ambisys op feartyn ferskillende terreinen. Foarôfgaand dêran fertelle we hoe't bestuer en finânsys ôns dêrbij ondersteune.

Minder ôfstân tussen inwoaners en de gemeente

Bestuer

De ôflopen fier jaar het Wâdhoeke un begin maakt met 'nabij bestuere'. De kommende perioade gaan we hier as raad en kòlleezje aktyf ferder met. Dit wurdt binnen de gemeenteluke organisasy al op ferskillende manieren infuld, bijfoarbeeld met ut programma dienstferlening. Tòch erfare inwoaners, ondernimmers en ferenugingen nog heelyd drempels om de gemeente te benaderen en om in kontakt te kommen met de júste ôfdeling òf metwerker.

Ut is de wêns fan de nije koälisy dat alle inspanningen fan de organisasy nou ok sichtbaar en merkbaar wurde foar elkeneen. We sette in op un beter klantkontakt, un betere digitale bereikbaarhyd en laagdrempeluger persoanlike kontakten. Ok de raads- en kòlleezjeleden kinne hieran bijdrage. Minder ôfstân tussen de inwoaners en de gemeente is ôns doël. Dêrom gaan we ok de mogelukhyd fan un servisloket in Sint Annaparochie ondersoeken.

De dørps- en wykfizys, -fônzen en -koördinatoaren hewwe holpen om inisjativen fanút de samenleving op te pakken. Dit suksesvolle konsept wille we hânhave, ferbetere en útbreide.

In de regio werke we aktyf samen met kòllegaoverheden. Dat biedt kânsen foar ekstra budzjetten en snellere prosedueres. Ok kinne we taken su effisjenter oppakke, teugen lagere kòsten en met minder risiko. Dit geldt bijfoarbeeld foar de Regiodeals en de samenwerking op ut gebied fan digitalisearing.

Finânsys

Ut kòlleezje en de gemeenteraad hewwe de ôflopen fier jaar un behoëdszaam finânsjeel beleid foërd. De nije koälisy kin beginne met un gesonde balâns en mearjarebegroating. Tegelyk mutte we konstatare dat der mear ambisys lêge as dat der finânsjele middels foarhânen binne. Ônze opgaven op ut gebied fan enerzjytrânsisy, duersaamhyd, behear en foarsieningen frage om strukturele bijdragen fan ut Ryk. En júst dêran ontbreekt ut.

Wel lykt der de komende dry jaar rúmte te wezen om de noaduge fônzen dy't hun al bewezen hewwe, suas ut Stâds- en dørpsvernijingsfônzen en ut Dørpe- en wikefônzen, te fullen. Ok is der nòg geld foar plannen dy't al maakt binne en foar un beperkt antal nije plannen. Der is dêrbij aandacht foar de beperkte útfoeringskapasiteit fan ônze organisasy.

We gaan dêrnaast aktyf op soek naar nije fônzen, subsidyregelingen en infestearingsrúmte. We kike telkens kritys en kréatyf naar ônze eigen begroating. Dat sil ok wel mutte, want de weareld ferandert hard en der wachte de noaduge útdagingen dy't ok op finânsjeel gebied onsekerhyd metbringe. Dat geldt bijfoarbeeld foar de nije Omgevingswet, de digitalisearing en de heriking fan ut gemeentefônzen.

Ut kòlleezje wurdt fraagd om na de somer te kommen met un kòlleezjeprogramma wêrin un nadere duding, prioritearing en finânsjele fertaling fan ut koälisyakkoord útwerkt is.

Gesond leve

Gesond leve gaat over de gesondhyd en ut leven fan alle inwoaners fan Wâdhoeke. Ok ônze ambisys foar spòrt, frije tiid, welwezen en materjele welfaart hoare bij dit tema. Wij wille dat spòrt en kultuer foar idereen toegankeluk binne en biede ondersteuning as dat nyt su is. Inwoaners dy moeite hewwe om rôn te kommen, helpe we hun faste lasten te ferlagen. Gesond en lokaal foëdsel gaan we stimulearen.

Spòrt
en kultuer
foar idereen
toegankeluk

1.

Spòrt

Wat wille we bereike?

1. Bereikbare en toegankeluke spòrtfoarsieningen

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ut bestaande beleid ferder útfoëre, bijfoarbeeld deur de inset fan buertspòrtcoaches.
- Insette op multifunksjoneel gebrúk fan foarsieningen, sudat disse toegankeluk binne foar alle doëlgroepen, bijfoarbeeld met breedtespòrt.
- Speule, bewege en ontmoëte in de bútenlucht stimuleare, ok met ondersteuning fan buertspòrtcoaches.

2. Un levendug en fitaal spòrtklimaat

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ferenugingen ondersteune bij ut infullen fan bestuersfunksys en bij ut werven en behouwen fan leden.
- Samenwerking tussen ferenugingen anmoëduge, bijfoarbeeld deur omniferenugingen en breedtespòrt te stimulearen.
- De kòppeling fan funksys in (spòrt)akkommodasys stimuleare.
- Foarluchting geve over goëde foarbeelden en nafòlging dêrfan anmoëduge.

2.

Welwezen

Wat wille we bereike?

1. Alle inwoaners krije de kâns om met te doën

Wat gaan we dêrfoar doën?

- De 'Sociale Inclusie Agenda' útwerke en ferder ontwikkelde en hierfoar budzjet frijmake.
- Derfoar sòrge dat taal geen barriëre is om metdoën te kinnen in Wâdhoeke.
- Twee pilots opsette om te ondersoeken hoe't inwoaners drempelloas spòrte kinne en kultuer beleve kinne.

2. Jongeren binne psigys gezond en wearbaar

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Onderwiis, konsultasyburo's en ferenugingen mear ruimte geve foar preventive sòrg.
- Ondersoeke hoe't we goëde foarbeelden fan ekstra sòrg in ut onderwiis, suas de Einsteinklâs en Grutsk, ferder útròlle kinne in Wâdhoeke.
- Versterke fan de samengang tussen ut jeugd- en feilughydsbeleid, ter foarkoming fan jeugdcriminaliteit.
- Insette op kwalitatyf goëde, bereikbare en beskikbare sòrg at prevênsy nyt toëreikend is.

3. Maatskappeluke útsluting deur skuldenproblematiek foarkomme

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Goëde foarbeelden in ut lân fòlge om ok in Wâdhoeke passende oplòssingen foar skuldeproblematiek biede te kinnen.
- Insette op bewustwurdig, kennus en faardugheden om ferdere finânsjele problemen te foarkomen, onder andere deur middel fan fròëgsinjalering.

3.

Materiële welfaart

Wat wille we bereike?

Armoëde foarkomme, bestride en fersachte, suwel in enge (tekòrt an finânsjele middels) as in brede (soasjale útsluting) sin

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Inwoaners ondersteune om wear boven de armoëdegrêns út te kommen, bijfoarbeeld deur un enerzjycoach-plus dy hun helpt op faste lasten te besparen.
- Insette op metdoën en derbij hoare deur middel fan werk, maar ok met kynderpakketten en partisipasjyfònsen.
- Dupearden fan de toeslagenaffêre in de gemeente naar behoefte ondersteune bij de ôfhandeling.
- Geen gemeenteluke heffingen foar inisjativen op ut gebied fan soasjale inklusy (bijfoarbeeld moëstúntsjes foar minima).

Wat wille we bereike?

1. Kultuer biedt elkeneen dy't in Wâdhoeke woant, werkt òf ferbliift de gelegenhyd tòt ontwikkeling en ontmoeting, tòt geniete, ontdekke en metdoën

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Aktyf insette op de ontwikkeljinen in de huduge kultuernoata: ontdekke, metmake en durve en doën!
- De Koornbeurs krijt un sentrale ròl as kultuerknooppunt en soekt ferbining met de amateurkûnst en de ferenugingen in de gemeente. De gemeente stimuleart samenwerking op ut gebied fan kultuer.
- Rúmte biede an innovasy: ut gaat nyt allenug om 'kaartsys ferkope', maar ok om nije, langdueruge ferbiningen.
- Ut talent in de eigen regio koëstere.
- Andacht foar de situasy na koaroana: wat is der noadug foar opstart en deurstart?
- Ondersteune fan suksesfolle evenementen, suas de PC, festivals en de Wâdhoekefytstòcht.
- Ondersoeke hoe't ut ouwe stâdhús fan Franeker un bredere funksy krije kin in ferbining met de nabije omgeving, bijfoarbeeld as skakel tussen Planetarium en Museum Martena.
- Ondersoeke òf de tún fan ut Akademiegebou in Franeker wear un botanys karakter krije kin.
- Ut huduge beleid foar meartalughyd foartsette.
- Un trap in de toaren fan de Martinikerk réaliseare as nije toëristise attraksy.
- Un monumentebeleid make.

2. Bewege en spòrte binne onmisbaar foar un gesonde en aktive leefstijl

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ut huduge spòrt(akkommoadasy)beleid evalueare, met as útgangspunten: ferduersaming fan akkommoadasys, brúkbaarhyd, funksjonaliteit en brede toegankelukhyd.
- Akkommoadasys wurde sufeul mogeluk deur meardere brukers benut.
- Swembad Bloemketerp wurdt ferfongen deur un duersame openbare swemfoarsiening.

3. Un antrekkeluk woan- en werkklimaat met un lânskap dat útnoadugt om te wandelen, te fytsen en te spòrten

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Derfoar sòrge dat inwoaners ontspanning fine kinne in hun nabije omgeving.
- De openbare rúmte su inrichte dat disse útnoadugt tòt spòrte, speule, bewege en ontmoëte.
- Spesjale andacht geve an ut toërisme in de kuststrook, met name de bereikbaarhyd en de toëristise foarsieningen.
- Ondersoeke fan de mogelikheden dy ut 'Waddenfonds' biedt foar ontwikkeling.
- Mear andacht geve an toegankelukhyd en duersaamhyd op rekréative roetes en plakken, bijfoarbeeld foldoënde oplaadpunten foar elektrys ride, fytse en fare en bloemrike plakken met goëd straatmeubilêr.
- Ondersoeke òf mînsen met ôfstand tòt de arbeidsmarkt insetten wurde kinne foar dienstferlening lâns rekréative roetes en plakken.
- Rekréative faarwegen goëd befaarbaar make.
- Rúmte biede foar kemperplakken.
- Ondersoeke hoe de gemeente de anlêg fan glasfezel befòrdere kin.

Wat wille we bereike?

1. Weardefolle netwerken in dørpen en wiken

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ondersoeke hoe't wij un groatere ròl speule kinne in de òrganisasy fan de soasjale samentang (bijfoarbeeld dørpe- en wikekoördinatoaren in kombinasy met ut opbouwerk).
- Ut Dørpe- en wikefòns optimalisearre.
- Ut netwerksentrum 'De Opstap' as pilot evalueare.
- Aktyf in gesprek met sòrgfersekerars en húsartsen om de kontinuïteit fan de húsartsesòrg waarbòrgen blive te kinnen.

2. Gesonde foëding is foar iedereen toegankeluk

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Moëstúnprojekten, foëdselbossen en inisjativen foar pluktunen stimuleare.
- Ut 'Too good to go'-prinsipe anmoëduge.
- As gemeente ut goëde foarbeeld geve deur intern gesonde, lokale alternativen an te bieden.
- Ut lokale, gesonde aanbod aktyf stimuleare en promoate.

3. Un gesonde leefstijl is foar idereen toegankeluk

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Un nije gesondhysnoata make, wêrbij we insette op 'poasitive gesondhyd'.
- De inset fan buertspòrtcoaches ferbrede naar allerlei òrganisasy foar welwezen, leefstijl en partisipasy.
- Kultuer en spòrt as middel bruke foar un gesondere leefstijl en foar partisipasy.

Leve & Werke

Leve & Werke beskriift hoe't wij samenleve en werke wille in Wâdhoeke. Un sterk bedriifsleven is belangryk, want dat levert werkgelegenhyd op. Ondernimmers wille we dan ok de rúmte biede en fraag en anbod op de arbeidsmarkt wille we beter op mekaar ôfstemme. Dêrbij kike we over de gemeentegrênzen heen. Binnen de grênzen is de gemeente ferantwoordeluk foar de feilughyd.

We lústere en staan open foar inisjativen

1.

Feilughyd

Wat wille we bereike?

**De inwoaners
foele hun feilug
in hun eigen
leefomgeving**

**Wat gaan we
dêrfoar doën?**

- Ut integraal feilughydsbeleid aktualisearre.
- Mear aandacht bestede an bewustwurding over onderminning en òrganisearde kriminaliteit en hier stevuger teugen optrede.
- De boa's gemeentebreed insette, wêr dat ut meest noadug is.

2.

Samenleving

Wat wille we bereike?

**1. Foar jongeren (13-18 jaar)
is er un feilug, toegankeluk plak
wêr't se mekaar ontmoëte kinne**

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Kontakt lêge met de jongeren.
- Rúmte biede en ferantwoardelukhyd geve an de jongeren self.

**2. Der is un efektyf
antidiskriminasybeleid**

Wat gaan we dêrfoar doën?

- As 'Regenbooggemeente' ut 'Uitvoeringsplan Antidiscriminatie' útföëre.
- Goëde foarbeelden fòlge om diskriminasy teugen te gaan, tegare met Tumba en ut COC.

**3. Inisjativen fan inwoaners
wurde stimuleard**

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ut Dòrpe- en wikefòns ferbetere en kontinueare.
- De dørpe- en wikekòrdinatoaren faker insette en un rumer takepakket geve.

3.

Bereikbaarhyd

Wat wille we bereike?

**Un feilug, betroubaar en duersaam
ferkears- en ferfoërssystem foar
idereen en foar alle ferfoërmiddels**

**Wat gaan we
dêrfoar doën?**

- Stevug an de slag met de útföëring fan de maatregels út de Mobiliteitsfyz.
- De mogelikheden ondersoeke foar ekstra laadpalen op belangryke plakken met feul besoekers en dy ok réaliseare.
- Met ut binnenstâdmanagement in Franeker bekike òf de befoarrading slimmer òrganisearde wurde kin, sudat de ferkearsdrukte òfneemt.

1.

Arbeid

Wat wille we bereike?

Ondernimmers krije rumte en kânsen foar duersame ontwikkeling, wêr moogelik met maatwerk

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Huduge en nije ondernimmers fia un Ondernimmersloket ondersteune bij ut soeken naar subsidys en moegelikheden om te ferduersamen en te innovearen.
- In ut festugingsbeleid rekening houwe met de impakt op de omgeving: de aard en de skaal fan de ondernimming mut inpasbaar weze. Nijverhyd in de kernen is welkom.
- De fize op de binnenstâd heroverwege.
- Samenwerke in de regio, met name in Noardwest-Fryslân, is belangryk. Ut programma 'Ontwikkelperspektief' wurdt ferder útwerkt.
- Ut huduge inkoop- en anbestedingsbeleid onder de loep nimme, met andacht foar duersaamhyd, lokale werkgelegenhyd en de werving fan mînsen met un ôfstand tòt de arbeidsmarkt.
- Ekstra bedrivughyd in de agrarise sektôr moegelik make, bijfoarbeeld kampeare bij de boër. sukke kleinskaluge inisjativen binne ok goëd foar de leefbaarhyd op ut plattelân en foar ut toërisme.
- Insette op minder regels.
- Streve naar un snelle en doëlmatuge dienstferlening an ondernimmers.

Un sterk
bedriifsleven is
belangryk

5.

Arbeidsmarkt

Wat wille we bereike?

Un betere ôfstemming tussen fraag en aanbod op de arbeidsmarkt deur te infestearen in mînsen

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Derfoar sôrge dat elkeneen metdoën kin naar fermogen, met as útgangspunt: sufeul moegelik an ut werk, maar met oog foar de mînseluke maat.
- Beweging en deurstroming út de dagbesteding naar un werktrajekt stimuleare, bijfoarbeeld fia ut projekt 'Wurkjouwer'.
- Ut budzjet en de wize fan finânsiering magge geen obstakel weze foar un passend werkplak.
- As gemeenteluke ôrganisasy self ut goëde foarbeeld geve deur mear mînsen met un ôfstand tòt de arbeidsmarkt in dienst te nimmen.
- Ut learwerkbedriif su inrichte dat mear mînsen met un beperking ôf met un ôfstand tòt de arbeidsmarkt an duersaam werk holpen wurde.
- Insette op ut O3-konsept: samenwerking tussen overhyd, onderwiis en ondernimmers.
- Moegelik make dat arbeidsmigranten dy hier kòrtduerend binne, sufeul moegelik op bedriifsterreinen ferblive.

Werke an de toekomst

Duersaamhyd is een fan de pijlers fan disse koalisy en keart in frijwel alle tema's werom. We wille enerzjy bespare en wêr mogeluk overstappe op lokale duersame enerzjybronnen, om su minder ôfhankelik te wezen fan butenlânse fossile brânstôffen. Ok ônze ambisys foar woanen, onderwijs en lânskap richte hun op un duersame toekomst foar jong en oud.

Duersaam
is ut sleutel-
woord foar
de toekomst

1.

Onderwiis

Wat wille we bereike?

1. Kwalitatyf goëde, duersame en toekomstbestendige skoolen en skoalgebouwen (sien ut antal learlingen en de komst fan integrale kyndersentra)

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ut 'Beheerplan scholen' aktualiseare op tema's as duersamhyd en luchtkwaliteit/fentilasy.
- Bij nij- òf ferbou de samenwerking tussen onderwiis, sòrg, spòrt, kultuer en kynderopfang stimuleare.

2. Samenwerking tussen overhyd, onderwiis en ondernimmers (3 O's) om fraag en aanbod bij mekaar te bringen

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Insette op ut O3-konsept.

2.

Woanen

Wat wille we bereike?

Mear woaningen om an de sterk toenommen behoëfte foldoën te kinnen, wêrbij de rúmteluke kwaliteit, duersamhyd en ontwikkelingen as de fergrizing in acht nommen wurde

Wat gaan we dêrfoar doën?

- De woaningbou fersnelle, lyfst binnen, maar mogeluk ok buten, de huduge beboude kom. Dêrbij wurde de mogelukheden foar gemeenteluk grônbesit ondersòcht. Eind 2022 mut ut woaningbou-programma foar de kommende jaren der lêge.
- Bij nijbouplassen anslute bij de lokale behoëfte (maatwerk), wêrbij andacht is foar jongeren, starters en ouderen en foar lokale binning, maar ok ruimte foar tideluke òf bisondere woanfòrmen suas 'tiny houses' en 'knarrehòf'.
- Dudeluke prestasyòfspraken met de kòrporasys make, onder andere over de bou fan ekstra huerwoaningen, lokale binning bij toewizing, betaalbaarhyd, ferduersaming, de posisy fan starters bij de ferkoop fan besit en de mogelukhyd fan tideluke ferhuer fan woaningen dy onderdeel binne fan un herstruktuereeringsprojekt.
- Un starterslening faststelle foar jongeren t/m 35 jaar, dy geldt foar suwel bestaande woaningen as foar nijbou en suwel foar jongeren dy in de gemeente woane as foar jongeren 'om ústens'.
- Sòrge foar foldoënde foëding fan ut Stâds- en dòrpsvernijingsfòns, sudat de gemeente bij herstruktuereerings- en nijboupjekten infestearre kin in de openbare rúmte.
- De sichtbaarhyd fergroate deur aktiver over aktuele projekten te kommunisearen.
- De mogelukheden foar sirkulêre woaningbou foar un perioade fan tyn tòt fyftiyn jaar ondersoeke: tideluke woaningen dy duersam en natuerinklusyf boud wurde .
- De mogelukhyd ondersoeke om nij te bouwen op gemeentegrôn, wêrbij disse grôn in erfpacht útgeven wurdt an de eigenaren.
- In nafòlgging fan de lâneluke ontwikkelingen bekike òf ut instellen fan un feròrdening foar un selfbewoaningsplicht mogeluk is.

3.

Duersaamhyd

Wat wille we bereike?

In 2040 enerzjyneutraal weze, dat wil sêge dat we alle enerzjy dan út un duersame bron hale

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Ut enerzjylânskap ferder ondersoeke met de intênsy om hier su snel mogeluk met an de slag te gaan.
- Inwoaners en bedriven helpe bij de enerzjytrânsisy: inwoaners dy hun woaning ferduersame wille, kinne onôfhankeluk maatwerkadvys krije, mkb'ers kinne un beroep doën op un bedriïfsenerzjy-coach foar begeleiding bij ut ferduersamen fan hun bedriïf.
- Un integraal plan opstelle foar de ferduersaming fan maatskappeluk fastgoed (skoolen, spòrtakkommoadasys, kultuer- en sòrggebouwen).
- Inwoaners de mogelukhyd biede om gebrúk te maken fan de finânsjele regelingen fan ut 'Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn).
- As gemeente self ut goëde foarbeeld geve deur:
 - in de mearjaruge onderhoudsplannen fan gemeenteluke gebouwen investearingen op te nimmen foar ferduersaming fan ut fastgoed;
 - materjeel dat an ferfanging toe is sufeul mogeluk te ferfangen deur un duersam (elektrys) alternatyf;
 - un (digitaal) loket in te richten wêr't inwoaners telâne kinnen met al hun fragen over duersam (fer)bouwe, enerzjy bespare, enerzjy opwekke en finânsieringsmogelikheden;
 - wêr mogeluk ferduersaming ok as fereiste opnimmen bij fergunningen, subsidys, inkoop en aanbestedingen;
 - klimaatadaptasy integraal onderdeel make fan ut gemeenteluk beleid.

Un duersame
toekomst foar
jong en oud

1.

Lânskap

Wat wille we bereike?

Lânskap, natuer en lânbou fersterke mekaar duersam, sudat we genieten blive kinne fan un gesond en divers lânskap

Wat gaan we dêrfoar doën?

- Mear andacht bestede an ekologys bermbehear, wêrbij wel rekening houden wurdt met de ferkearsfeilughyd. Ut maabeleid is richten op ut beskermen en fersterken fan flora en fauna.
- Ondersoeke hoe't we bijdrage kinnen an de bossenstrategy út ut 'Klimaataccord' deur mear fertikaal groën en mear biodiversiteit te réalisearen, passend bij ut lânskap fan Wâdhoeke.
- Foar idere baby dy geboaren wurdt un boom plante.
- Inisjativen ondersteune dy de natuer, ut lânskap en de biodiversiteit fersterke, su as ut inisjatyf fan ut Agrarys Kòllektyf Wâdrâne.
- Lokale inisjativen om un dôrp òf wyk te fergroënen kinne un beroep doën op ut Dôrpe- en wikefôns òf op un spesjale subsidyregeling.
- Natuer- en milieuedukasy struktuereel anbiede op skoolen om bewustwurdig bij kynders en ouders te fergroaten. At de pilot suksesvol is, sil dit onderdeel wurde fan ut onderwiisbeleid.
- De samenwerking met de agrarise sektòr fersterke.
- Eisen stelle an de lânskappeluke inpassing fan bedriven en bedriïfsterreinen.
- Nyt metwerke an de festuging fan groatskaluge databedriven en distribusysentra.

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

T 0517 380 380